

Aanmelding nieuw opleidingskenmerk Registratie Instellingen en Opleidingen (RIO)

(formuliersversie 2.2, februari 2023)

Opleidingskenmerken zijn al dan niet formeel door OCW erkende onderscheidende eigenschappen van een formeel erkende opleiding. Zie voor informatie over de momenteel in gebruik zijnde opleidingskenmerken de [waardenlijsten voor het vo](#) en voor [het po](#). Met dit formulier kunt u een nog niet bestaand opleidingskenmerk aanmelden bij de [Beheergroep Waardenlijsten RIO](#).

Vul a.u.b. per aangemeld opleidingskenmerk één formulier in.

Nummer aanmelding	039
Datum aanmelding	24-01-2026
Naam aanmelder	Bauke Groen
Aanmeldende organisatie	DUO
E-mailadres	bauke.groen@duo.nl
Telefoonnummer	

Aanduiding kenmerk	Peuter-kleuter groepen
Onderwijssector	☒ X basisonderwijs (incl. sbo) ☐ speciaal onderwijs ☐ voortgezet speciaal onderwijs ☐ voortgezet onderwijs

We stellen u een groot aantal vragen over het opleidingskenmerk met als doel zo veel mogelijk relevante informatie te verzamelen. Omdat veel opleidingskenmerken een officiële status hebben (of krijgen) binnen het onderwijs, is het van belang dat een aanmelding van een nieuw kenmerk namelijk zorgvuldig wordt beoordeeld. Uw input en onderbouwing is bij die beoordeling van belang.

Er zijn drie soorten criteria:

- **Altijd opnemen:** Als aan dit criterium wordt voldaan, wordt het aangemelde opleidingskenmerk altijd opgenomen in de lijst
- **Knock-out:** als niet aan dit criterium wordt voldaan, wordt het aangemelde opleidingskenmerk niet opgenomen in de lijst
- **Afweging:** de Beheergroep zal afwegen in hoeverre aan dit criterium wordt voldaan en hoe zwaar dit meeweegt in de uiteindelijke beslissing over opname van het opleidingskenmerk.

In dit formulier is per vraag met kleuren aangegeven om welk soort criterium het gaat. De uitleg is te vinden op **de webpagina van de waardenlijsten van [het vo](#) en van [het po](#).**

Geef een korte omschrijving van het opleidingskenmerk
--

Dit experimenteerbesluit voorziet in de mogelijkheid voor scholen in het basisonderwijs om in ieder geval gedurende vier jaar een peuter- kleutergroep aan te bieden. Dit geldt voor maximaal 200 groepen, die na een aanvraagronde worden geselecteerd.
--

Scholen kunnen in ROD aangeven welke leerlingen aan dit experiment meedoen
--

Vraag 1: Wordt het opleidingskenmerk erkend door het Ministerie van OCW?

OCW erkent het opleidingskenmerk in formele zin, en verstrekt een tijdelijke of permanente, schriftelijk vastgelegde licentie of beschikking aan de onderwijsorganisatie. Dit geldt ook voor tijdelijke, door OCW erkende experimenten die passen in de definitie van opleidingskenmerken.
--

Antwoord:

Ja

Opmerkingen Beheergroep:

In te vullen door Edustandaard

Vraag 2: Wordt het opleidingskenmerk ingewonnen bij registratie van onderwijsvolgers in ROD (voorheen BRON)
--

Wanneer een opleidingskenmerk wordt meegenomen in leerlingregistraties in ROD moet het ook in RIO aanwezig zijn.
--

Antwoord:

Ja, in ROD-PO

Opmerkingen Beheergroep:

Worden leerlingen die deze vorm van onderwijs volgen ingeschreven onder basisonderwijs (bo) met dit kenmerk daaraan gekoppeld?
--

Vraag 3: Betreft het kenmerk het onderwijsaanbod en niet de onderwijsaanbieder?
--

Opleidingskenmerken betreffen eigenschappen van het onderwijsaanbod en niet van de onderwijsaanbieder of onderwijslocatie. Predicaten die op de gehele school betrekking hebben en niet specifiek op het onderwijsaanbod als bijvoorbeeld 'de gezonde school' of 'excellente school' kunnen geen opleidingskenmerk zijn.
--

Antwoord:

Ja

Opmerkingen Beheergroep:

Het gaat om een specifieke populatie binnen een onderwijsaanbieder die deze vorm van onderwijs krijgt.
--

Vraag 4: Heeft het kenmerk betrekking op de manier waarop het onderwijs wordt gegeven (HOE) en niet op de inhoud van het onderwijs (WAT)?

Opleidingskenmerken betreffen het HOE (een vorm waarin in een opleiding(sgroep) wordt gegoten) en niet het WAT (de inhoud van het onderwijs zoals we die kennen als opleidingen cq curriculum bijv. havo natuur en techniek).

Antwoord:

Ja

Opmerkingen Beheergroep:

Kunnen we deze vorm van onderwijs beschouwen als (voorbereidend) basisonderwijs voor peuters en kleuters?

Vraag 5: Het opleidingskenmerk wordt breed en landelijk gebruikt

Wanneer een opleidingskenmerk maar door één of door enkele onderwijsaanbieders wordt toegepast, is er onvoldoende draagvlak om het landelijk als opleidingskenmerk in te voeren. Als richtlijn hanteren we een ondergrens van 10 onderwijsaanbieders van minimaal 5 onderwijsbesturen die het kenmerk in de praktijk gebruiken.

Antwoord:

In het experimenteerbesluit wordt gesproken over maximaal 200 groepen

Opmerkingen Beheergroep:

Vraag 6: Is het opleidingskenmerk actueel?

Het kenmerk moet actief gebruikt worden binnen het onderwijs en niet zijn verouderd. Wanneer een opleidingskenmerk vroeger actueel was maar nu niet meer of in afnemende mate voorkomt, heeft het geen zin het opleidingskenmerk alsnog landelijk in te voeren.

Antwoord:

Het experiment duurt van 1 augustus 2027 tot en met 31 juli 2031

Opmerkingen Beheergroep:

Ingangsdatum klopt? Dus niet 1-8-2026?

Vraag 7: Biedt het opleidingskenmerk voldoende continuïteit?

Ook als een opleidingskenmerk nog in ontwikkeling is maar kansrijk, kan het relevant zijn om het op te nemen in de lijst, omdat het uitzicht biedt op continuïteit. Het kan meerwaarde bieden om deze nieuwe concepten juist te kunnen onderscheiden.

Antwoord:

Het experiment duurt van 1 augustus 2027 tot en met 31 juli 2031. Wat er daarna gebeurt is nog niet bekend.

Opmerkingen Beheergroep:

Ingangsdatum klopt? Dus niet 1-8-2026?

Vraag 8: Heeft het opleidingskenmerk een (ondersteunende) organisatie?

Er is een landelijke of internationale organisatie die het opleidingskenmerk ondersteunt.

Antwoord:

Experiment vanuit OCW

Opmerkingen Beheergroep:

Vraag 9: Heeft de eventuele organisatie achter het opleidingskenmerk een winstoogmerk?

Een opleidingskenmerk moet breed toegankelijk zijn voor onderwijsaanbieders. Als de organisatie achter het kenmerk op profit basis werkt, werpt dit een (financiële) drempel op die vanuit publiek perspectief onwenselijke ongelijkheid tussen onderwijsaanbieders in de hand werkt.

Antwoord:

Nee

Opmerkingen Beheergroep:

In te vullen door Edustandaard

Vraag 10: Wordt het opleidingskenmerk aangemeld door een voldoende representatieve (groep van) organisatie(s)?

Opleidingskenmerken moeten breed gedragen zijn en moeten dus ook worden aangemeld door organisaties met voldoende draagvlak binnen het onderwijs. Dit zijn organisaties zoals meerdere onderwijsinstellingen zelf (al of niet via een overkoepelende organisatie), het Ministerie van OCW, de sectorraden of de Inspectie van het Onderwijs.

Antwoord:

Ministerie van OCW, DUO

Opmerkingen Beheergroep:

In te vullen door Edustandaard

Vraag 11: Is het opleidingskenmerk algemeen herkenbaar, expliciet en objectief?

Opleidingskenmerk moeten voor iedereen begrijpelijk zijn, goed gedocumenteerd (bijvoorbeeld met een website of met andere documentatie) en het moet objectief vast te stellen zijn of het onderwijs van een onderwijsaanbieder aan het opleidingskenmerk voldoet.

Antwoord:

Opmerkingen Beheergroep:

Is er een verwijzing naar een webpagina oid waar het experiment en de vereisten beschreven zijn. Is er al iets bij OCW-website waarnaar verwezen kan worden? Of bij SLO?

Vraag 12: Is het opleidingskenmerk specifiek genoeg?

Een opleidingskenmerk moet een specifiek karakter hebben en niet bestaan uit een verzameling van concepten of onderwijskundige benaderingen die ieder voor zich van toepassing kunnen zijn op het aangeboden onderwijs of niet.

Antwoord:

Ja, het is een experiment

Opmerkingen Beheergroep:

Doordat het een experiment is, zal de aard en de vorm nog nader gestalte moeten gaan krijgen.

Vraag 13: Is het opleidingskenmerk voldoende onderscheidend?

Een opleidingskenmerk moet voldoende onderscheidend zijn t.o.v. andere kenmerken die al op de lijst staan. Het moet iets toevoegen en het moet niet overlappen.

Antwoord:

Ja

Opmerkingen Beheergroep:

In te vullen door Edustandaard

Vraag 14: Betreft het opleidingskenmerk een gehele opleiding of opleidingsgroep?

Een opleidingskenmerk moet betrekking hebben op een complete opleiding (bijv. vmbo-bb PIE bovenbouw) of opleidingsgroep (bijv. havo bovenbouw, alle vo-opleidingen) en niet op de meer fijnmazige aggregaties als bijvoorbeeld één vak of een enkel aspect van het onderwijs.

Antwoord:

De eerste jaren van het basisonderwijs

Opmerkingen Beheergroep:

Gaat het niet juist over het jaar/jaren vooraf aan het basisonderwijs? Het gaat nl. om een peuter/kleuter-groep. Welke leeftijdscategorie is dit (3 tot 4 jaar?). Vanaf 5 zijn kinderen leerplichtig maar bij de meeste scholen zijn ze al begonnen op hun vierde (dan zitten ze in groep 0/1 of zo iets). We gaan er een beetje van uit dat het dus gaat om onderwijs aan kinderen die nog niet bo-onderwijs volgen maar een soort van pre-basisonderwijs krijgen. Uit de aanvraag wordt dat niet echt duidelijk. Het antwoord *De eerste jaren van het basisonderwijs* lijkt ons dan niet juist, want te ruim.

Vraag 15: Heeft het opleidingskenmerk een keurmerk waaraan eisen en randvoorwaarden verbonden zijn?

Opleidingskenmerken kunnen een nationaal of internationaal keurmerk hebben dat onderwijsaanbieders kunnen verwerven. Er wordt getoetst of de onderwijsaanbieder voldoet aan de aan het keurmerk gestelde criteria. Bij voorkeur is er een kwaliteitsprocedure (incl. periodieke visitaties) voorhanden die bepaalt of onderwijsaanbieders het keurmerk mogen (blijven) voeren.

Antwoord:

nee

Opmerkingen Beheergroep:

In te vullen door Edustandaard

Vraag 16: Heeft het opleidingskenmerk civiel effect voor de onderwijsdeelnemer?

Onderwijsdeelnemers kunnen door het opleidingskenmerk een (extra) certificaat of een diploma halen of hebben anderszins een formeel vastgelegde bate bij het opleidingskenmerk in hun vervolgonderwijs (bijvoorbeeld vrijstellingen of toelating tot een bepaalde onderwijsaanbieder) of op de arbeidsmarkt.

Antwoord:

nee

Opmerkingen Beheergroep:

In te vullen door Edustandaard

Vraag 17: Wordt het opleidingskenmerk gebruikt in analyses en rapportages van het onderwijs in brede zin?

OCW, de Onderwijsinspectie, Vensters of andere partijen gebruiken het opleidingskenmerk in analyses en rapportages met betrekking tot opbrengsten en trends in het onderwijs.

Antwoord:

Ja, dat is mogelijk

Opmerkingen Beheergroep:

In te vullen door Edustandaard

Vraag 18: Kan inwinning van het opleidingskenmerk op individueel niveau een inbreuk betekenen op de privacy van onderwijsdeelnemers?

Opleidingskenmerken zijn in RIO gekoppeld aan opleidingen en niet aan personen. Maar omdat opleidingskenmerken in principe ook bedoeld zijn bij de registratie van een deelnemer en zijn onderwijsprogramma in ROD, moeten ze voldoen aan de doelbindingseisen die vanuit de AVG gelden.

Antwoord:
Opmerkingen Beheergroep:
Doelbinding zal waarschijnlijk via het ROD-besluit geregeld worden

NB De hierboven geformuleerde criteria zijn niet bedoeld als een hard kwantitatief bedoeld instrument voor het beoordelen van nieuwe of gewijzigde opleidingskenmerken ('als een kenmerk aan een bepaald aantal van de 18 criteria voldoet, keuren we het goed'). Het is meer een checklist voor het kwalitatief beoordelen van de verschillende beoordelingspunten. De **knock-out**- en **altijd-opnemen**-criteria echter leiden wel altijd tot automatische goed- of afkeuring van het betreffende opleidingskenmerk. De **afwegingscriteria** vereisen een inhoudelijke afweging en een opleidingskenmerk kan er meer of minder aan voldoen (glijdende schaal). Na iedere afzonderlijke beoordeling maakt de Beheergroep Waardenlijsten RIO een afsluitende integrale beoordeling, waarbij het geheel van criteria, waaraan dus in meer of mindere waarde wordt voldaan, in onderling verband wordt afgewogen. Op basis daarvan wordt een eindoordeel geformuleerd.

Hartelijk dank voor deze aanmelding! Uw aanmelding zal worden beoordeeld door de Beheergroep Waardenlijsten RIO. Mochten er nadere vragen zijn, dan nemen we contact met u op. De voortgang van de beoordeling van uw aanmelding kunt u volgen in de *Issuelijst Wijzigingsverzoeken*, te vinden op de webpagina van de waardenlijsten van [het vo](#) en van [het po](#).